

Тема. Утвердження сили людського інтелекту, самостійності мислення, творчої уяви, моральних цінностей.

Мета. Допомогти учням глибше усвідомити ідейно-художній зміст твору А. Азімова; визначити етапи духовної еволюції головного героя, проаналізувати його поведінку в ситуації випробування.

1. Пригадайте!

В оповіданні А. Азімова "Фах"

- Розвиток цивілізації. Земляни освоїли Галактику, заселили 1500 планет.
- Розвиток суспільства. Інтелектуально кероване суспільство.
- Освіта. За допомогою програмування людей.
- Медицина. Високий рівень дослідження інтелектуальних можливостей людини, її психологічного стану, можливість на них впливати.
- Наука і техніка. Високорозвинені, надточні технології, особливо в металургії.
- Відпочинок. Дискотеки, розваги.

2. Дайте (усно) відповіді на запитання.

- Як здобували знання люди у державі майбутнього?
- Чи мала на меті така освіта розвиток інтелектуальних і моральних якостей людини?
- Визначте переваги й вади змальованої письменником системи освіти.
- Яке місце посідала людина у суспільстві майбутнього?

В оповіданні "Фах" А. Азімов створив образ раціонально влаштованого суспільства, де кожна людина посідала чітко визначене місце, виконувала призначені їй функції. Людей ніхто не вчив самостійно мислити, і вони поступово перетворювалися на запрограмованих істот. Мета такої суспільної системи-забезпечити швидкий науково-технічний прогрес. Однак чого вартий такий

прогрес, якщо при цьому людина перестає бути людиною? Особистість у такому суспільстві позбавляється волі, вона більше схожа на робота.

Випробування людини – центральна ситуація оповідання "Фах". Від того, як виявить себе особистість у цій ситуації, залежить, на думку автора, не лише її доля, а й майбутня доля людства.

3. Простежте шлях головного героя твору.

- Що вам відомо про дитинство Джорджа Плейтена?
- Чим він відрізнявся від своїх однолітків?
- Коли вперше виявилася винятковість Джорджа?
- Що сказав лікареві Антонеллі Джордж у день Освіти? Як це вплинуло на його долю?
- Чому герой вирішив стати програмістом? Чи мали вплив на його вибір професії матеріальні мотиви, марнославство?
- Як Плейтен сприйняв звістку про "непридатність" свого мозку до освіти?
- Що дало йому змогу існувати далі?
- Чому Джордж полишив інтернат? Що він хотів довести усім?
- Яким був результат його духовних шукань? Хто переміг – герой чи система?

4. Характеристика героя(усно).

(Джордж Плейтен. Землянин. Виявив інтерес до навчання. Уміє мислити, здобувати знання. З допомогою книжок усвідомлював власну натуру. В освіті його не цікавили матеріальні блага, престиж.

Кульмінаційний момент у житті героя – розмова з новіанином. Він довів, що самотужки опанував свій фах. Герою пощастило. Він виявив себе повною мірою, і, напевне, зможе тепер творити, займатися улюбленою справою. Він переміг себе, довів свою цінність усім).

Домашнє завдання

Уміти переказувати зміст твору. Підготуватися до уроку РЗМ

(складання психологічних портретів персонажів оповідання).

Повторити. В. Биков. " Альпійська балада". Стор. 91-104.